

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 24. januarja 2024*

„Dostop do dokumentov – Uredba (ES) št. 1049/2001 – Dokument, posredovan v okviru postopka EU Pilot v zvezi z vračilom DDV – Dokumenti, ki izvirajo iz države članice – Zavrnitev dostopa – Predhodno soglasje države članice – Izjema v zvezi z varstvom sodnih postopkov – Obveznost obrazložitve“

V zadevi T-602/22,

Veneziana Energia Risorse Idriche Territorio Ambiente Servizi SpA (Veritas) s sedežem v Benetkah (Italija), ki jo zastopa A. Pasqualin, odvetnik,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopata A.-C. Simon in A. Spina, agenta,

tožena stranka,

ob intervenciji

Italijanske republike, ki jo zastopa G. Palmieri, agentka, skupaj s S. Fiorentinom, avvocato dello Stato,

intervenientka,

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi R. da Silva Passos, predsednik, S. Gervasoni (poročevalec), sodnik, in N. Póltorak, sodnica,

sodni tajnik: V. Di Bucci,

na podlagi pisnega dela postopka,

na podlagi tega, da stranki v roku treh tednov od vročitve obvestila o koncu pisnega dela postopka nista vložili predloga, naj se opravi obravnava, in odločitve v skladu s členom 106(3) Poslovnika Splošnega sodišča, da bo odločeno brez ustnega dela postopka,

* Jezik postopka: italijanščina.

na podlagi sklepa z dne 20. septembra 2023, s katerim je bila Komisiji odrejena predložitev dokumenta, dostop do katerega je tožeči stranki zavrnila, in predložitve tega dokumenta s strani Komisije 26. septembra 2023,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Tožeča stranka Veneziana Energia Risorse Idriche Territorio Ambiente Servizi SpA (Veritas) s tožbo na podlagi člena 263 PDEU predlaga, naj se razglasi ničnost Sklepa Komisije C(2022) 5221 final z dne 15. julija 2022, s katerim ji je Komisija zavrnila posredovanje dopisa italijanskih organov z dne 17. oktobra 2019, ki je bil poslan v okviru postopka EU Pilot 9456/19/TAXUD v zvezi z vračilom neupravičeno pobranega davka na dodano vrednost (DDV) od italijanske pristojbine za okoljsko zdravje (tariffa di igiene ambientale, uvedena s členom 49 decreto legislativo n. 22 (zakonska uredba št. 22) z dne 5. februarja 1997, v nadaljevanju: pristojbina TIAI).

Pravni okvir

- 2 Člen 4 Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 331) v odstavkih 2, 4 in 5 določa:

„2. Institucije zavrnejo dostop do dokumenta, kadar bi razkritje oslabilo varstvo:

[...]

– sodnih postopkov in pravnih nasvetov,

[...]

razen če ne prevlada javni interes za razkritje.

[...]

4. Glede dokumentov tretjih strank se institucija s tretjimi strankami posvetuje, da bi presodila, ali se lahko uporabi izjema iz odstavkov 1 ali 2, razen če je že jasno, ali naj se dokument razkrije ali ne.

5. Država članica lahko institucijo prosi, naj ne razkrije dokumenta, ki izvira iz te države članice, brez njenega predhodnega soglasja.“

Dejansko stanje

- 3 Postopek EU Pilot je postopek sodelovanja med Evropsko komisijo in državami članicami, ki Komisiji omogoča, da oblikuje mnenje o tem, ali se v državah članicah glede nekega vprašanja spoštuje in pravilno uporablja pravo Evropske unije. Ta vrsta postopka, ki je po letu 2008 nadomestila neformalno predsodno fazo postopka zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi

člena 258 PDEU, je namenjena učinkovitemu odpravljanju morebitnih kršitev prava Unije, pri čemer se želi kar najbolj izogniti uvedbi postopka zaradi neizpolnitve obveznosti, vendar pa se tak postopek lahko vseeno uvede (glej sodbo z dne 9. oktobra 2018, Pint/Komisija, T-634/17, neobjavljena, EU:T:2018:662, točka 31 in navedena sodna praksa).

- 4 V okviru postopka EU Pilot 9456/19/TAXUD, ki je bil v obravnavani zadevi uveden predvsem na podlagi pritožbe tožeče stranke (v nadaljevanju: postopek EU Pilot), je Komisija od italijanskih organov zahtevala pojasnila glede načina vračila neupravičeno pobranega DDV od pristojbine TIAI.
- 5 Komisija je z dopisom z dne 2. avgusta 2021 tožečo stranko obvestila, da je prejela odgovor italijanskih organov in da se je odločila, da ne bo začela postopka zaradi neizpolnitve obveznosti zaradi nespoštovanja prava Unije s strani teh organov.
- 6 Tožeča stranka je 21. oktobra 2021 Komisijo zaprosila za prepis odgovora italijanskih organov, ki je bil povzet v dopisu z dne 2. avgusta 2021.
- 7 Komisija je odgovorila z dopisom z dne 15. novembra 2021 (v nadaljevanju: prvotni odgovor), v katerem je zaproseni dokument najprej opredelila kot dopis italijanskih organov z dne 17. oktobra 2019, ki je bil poslan v okviru postopka EU Pilot, nato pa dostop do tega dopisa na podlagi člena 4(2), druga alineja, Uredbe št. 1049/2001 zavrnila iz razloga, da bi njegovo razkritje oslabilo varstvo sodnih postopkov, ki potekajo v Italiji.
- 8 Tožeča stranka je 30. novembra 2021 na Komisijo naslovila potrdilno prošnjo, naj ponovno preuči svoje stališče.
- 9 Komisija je 15. julija 2022 potrdila zavrnitev dostopa do dopisa italijanskih organov z dne 17. oktobra 2019, potem ko so ti v skladu s členom 4(5) Uredbe št. 1049/2001 njegovemu razkritju nasprotovali na podlagi izjeme od pravice do dostopa iz člena 4(2), druga alineja, te uredbe (v nadaljevanju: izpodbijani sklep).

Predlogi strank

- 10 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:
 - Komisiji s pripravljalnimi ukrepi odredi predložitev dopisa italijanskih organov z dne 17. oktobra 2019;
 - Komisiji s pripravljalnimi ukrepi odredi predložitev odgovora navedenih organov na njihovo posvetovanje, izvedeno pred sprejetjem izpodbijanega sklepa;
 - odredi vse druge pripravljalne ukrepe, za katere bi menilo, da so koristni;
 - razglasi ničnost izpodbijanega sklepa;
 - Komisiji naloži plačilo stroškov.

- 11 Komisija je po tem, ko je odgovoru na tožbo priložila svojo korespondenco z italijanskimi organi, ki je potekala po prvotnem odgovoru in po potrdilni prošnji tožeče stranke, svoj predlog za predložitev odgovora italijanskih organov omejila na odgovor pred navedeno potrdilno prošnjo (glej drugo alineo točke 10 zgoraj).
- 12 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:
 - tožbo zavrne;
 - tožeči stranki naloži plačilo stroškov.
- 13 Italijanska republika predlaga zavrnitev tožbe.

Pravo

- 14 Tožeča stranka v tožbi navaja dva tožbena razloga. Prvi se v bistvu nanaša na kršitev člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001 in kršitev obveznosti obrazložitve. Drugi se v bistvu nanaša na kršitev člena 4(2), druga alineja, navedene uredbe v povezavi z odstavkom 5 tega člena, kršitev obveznosti skrbnega pregleda in kršitev obveznosti obrazložitve.

Prvi tožbeni razlog, ki se v bistvu nanaša na kršitev člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001 in kršitev obveznosti obrazložitve

- 15 Tožeča stranka navaja, prvič, da glede na protislovje med, na eni strani, prvotnim odgovorom, ki se sploh ne sklicuje na člen 4(5) Uredbe št. 1049/2001 in na nasprotovanje italijanskih organov, ki ga ta določba dopušča, in na drugi strani, izpodbijanem sklepom, v katerem sta navedena določba in to nasprotovanje omenjena, ni mogla ugotoviti, kateri postopek je bil uporabljen in ali je bil ta uporabljen pravilno. V repliki pojasnjuje, da Komisiji ne očita razlike med prvotnim odgovorom in izpodbijanem sklepom, ampak netočnost izpodbijanega sklepa, ker naj bi v njem napačno navedla, da je prvotni odgovor temeljil na določbi člena 4(4) v povezavi z odstavkom 5 Uredbe št. 1049/2001.
- 16 Drugič, tožeča stranka na podlagi tega ugotavlja, da naj bi bila, ker iz postopka pred Komisijo ne izhaja predhodno izražena volja italijanskih organov, potrebna izčrpna presoja prošnje za dostop, kar se razlikuje od primera dejanskega nasprotovanja države članice, v katerem je v skladu s sodno prakso Komisiji dopuščen *prima facie* preizkus nasprotovanja. Vendar naj v obravnavanem primeru Komisija ne bi opravila zahtevanega temeljitega preizkusa in naj ne bi opravila zahtevane avtonomne presoje, ker italijanski organi niso izkoristili možnosti iz člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001.
- 17 Na prvem mestu, glede trditve o kršitvi obveznosti obrazložitve je treba navesti, da se tožeča stranka dejansko omejuje na izpodbijanje utemeljenosti, da se je Komisija oprla na člen 4(5) Uredbe št. 1049/2001.
- 18 Obveznost obrazložitve je namreč bistvena postopkovna zahteva, ki jo je treba razlikovati od vprašanja utemeljenosti obrazložitve, ker se ta nanaša na vsebinsko zakonitost spornega akta (sodbi z dne 22. marca 2001, Francija/Komisija, C-17/99, EU:C:2001:178, točka 35, in z dne 15. septembra 2016, Philip Morris/Komisija, T-796/14, EU:T:2016:483, točka 28). Nezadostno obrazložen akt v smislu formalne obveznosti obrazložitve je akt, ki ne omogoča razumeti, zakaj,

na kakšni podlagi ali čemu je bil sprejet, čeprav so lahko razlogi za akt in njegova obrazložitev dovolj znani in razumljivi, vendar ne zadostujejo za njegovo pravno utemeljitev, ker niso podkrepjeni, upoštevni ali v skladu z veljavnimi določbami.

- 19 V obravnavani zadevi pa je tožeča stranka svoje trditve natančneje pojasnila v repliki in navedla, da Komisiji ne očita razlike med prvotnim odgovorom in izpodbijanem sklepom, zaradi katere se ni mogla seznaniti z obrazložitvijo tega sklepa, je razumeti in je, posledično, izpodbijati, kar bi ustrezalo formalnemu izpodbijanju, ampak graja napačno opiranje na člen 4(5) Uredbe št. 1049/2001, ker italijanski organi niso dejansko nasprotovali razkritju, zlasti pred prvotnim odgovorom (glej točko 15 zgoraj). Tožeča stranka zato izpodbija neskladnost izpodbijanega sklepa z določbami, ki se uporabljajo.
- 20 Vsekakor je v obravnavanem primeru mogoče šteti, da izpodbijani sklep, ker je v njem omenjen člen 4(4) in (5) Uredbe št. 1049/2001, tožeči stranki omogoča, da se seznanijo z njegovo obrazložitvijo, Splošnemu sodišču pa, da preveri njegovo zakonitost, kot to zahteva sodna praksa v zvezi s spoštovanjem obveznosti obrazložitve (glej sodbo z dne 24. maja 2011, NLG/Komisija, T-109/05 in T-444/05, EU:C:2011:235, točka 81 in navedena sodna praksa). Iz izpodbijanega sklepa je namreč nedvoumno razvidno, da je bilo opravljeno posvetovanje z italijanskimi organi na podlagi člena 4(4) navedene uredbe in da so ti izrazili nasprotovanje razkritju svojega dopisa z dne 17. oktobra 2019 na podlagi člena 4(5) te uredbe. Konkretno, Komisija je v uvodnem delu tega sklepa (točka 1) navedla, da je prvotni odgovor o zavrnitvi razkritja sprejela po posvetovanju z italijanskimi organi na podlagi člena 4(4) in (5) te uredbe ter del izpodbijanega sklepa (točka 2.1) namenila obrazložitvi nasprotovanja italijanskih organov.
- 21 Res je, da člen 4(5) Uredbe št. 1049/2001 ni bil omenjen v prvotnem odgovoru. Vendar na podlagi te okoliščine ni mogoče šteti, da izpodbijani sklep ni zadostno obrazložen. Na eni strani je namreč v prvotnem odgovoru, tudi brez navedbe citata te določbe, jasno navedeno nasprotovanje italijanskih organov razkritju njihovega dopisa z dne 17. oktobra 2019. Na drugi strani je treba vprašanje, ali obrazložitev akta izpolnjuje zahteve iz člena 296 PDEU, resda presoјati glede na njegov kontekst, razumeti pa ga je treba predvsem glede na njegovo besedilo, ki je v obravnavanem primeru jasno (glej točko 20 zgoraj), in tudi glede na vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje (sodbi z dne 2. aprila 1998, Komisija/Sytraval in Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, točka 63, in z dne 15. septembra 2016, Philip Morris/Komisija, T-796/14, EU:T:2016:483, točka 29). V obravnavanem primeru pa, kot poudarjata Komisija in Italijanska republika, člena 7 in 8 navedene uredbe določata dvostopenjski postopek, ki zadevni instituciji omogoča hitrejšo obravnavanje prvotnih prošelj, preden po potrebi v primeru potrdilne prošnje sprejme podrobno in s tem celovitejše stališče o zavrnitvi navedene prošnje (glej v tem smislu sodbi z dne 26. januarja 2010, Internationaler Hilfsfonds/Komisija, C-362/08 P, EU:C:2010:40, točka 54, in z dne 11. decembra 2018, Arca Capital Bohemia/Komisija, T-440/17, EU:T:2018:898, točka 18). Zato nenavedba člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001 v prvotnem odgovoru ne more pripeljati do dvoma o tem, ali izpodbijani sklep dejansko temelji na tej določbi, ki je v njem navedena.
- 22 Tak dvom je še toliko manj dopusten, ker je iz vlog tožeče stranke razvidno, da je ta na podlagi obrazložitve izpodbijanega sklepa lahko razumela, da ta sklep temelji na členu 4(5) Uredbe št. 1049/2001, glede na to, da v obravnavani zadevi izpodbija tudi opiranje na navedeno določbo z obrazložitvijo, da naj italijanski organi ne bi izkoristili možnosti iz te določbe.

- 23 Natančneje je bilo, na drugem mestu, glede domnevno nezakonitega opiranja izpodbijanega sklepa na člen 4(5) Uredbe št. 1049/2001 razsojeno, da niti iz te določbe niti iz sodne prakse ne izhaja, da mora država članica, ki je avtorica zadevnega dokumenta, da bi lahko izrazila nasprotovanje, predhodno vložiti posebno formalno zahtevo zadevni instituciji, in da se prav tako ne zahteva, da se država članica izrecno sklicuje na navedeno določbo. Nič v besedilu te določbe, ki je postopkovna določba, namenjena postopku sprejemanja odločbe Unije (sodbi z dne 18. decembra 2007, Švedska/Komisija, C-64/05 P, EU:C:2007:802, točki 78 in 81, in z dne 21. junija 2012, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds/Komisija, C-135/11 P, EU:C:2012:376, točka 53), ne nakazuje na to, da mora država članica vložiti formalno zahtevo, brez katere nasprotovanja, ki ga je izrazila, ni mogoče upoštevati pri sprejetju navedene odločbe (sodba z dne 8. februarja 2018, POA/Komisija, T-74/16, neobjavljena, EU:T:2018:75, točke od 32 do 34). Zato v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, država članica ni zavezana postopati v dveh fazah, da bi nasprotovala razkritju enega od svojih dokumentov, najprej s tem, da Komisijo zaprosi, naj zadevnega dokumenta ne razkrije brez njenega predhodnega soglasja, nato pa z zavrnitvijo izdaje tega soglasja.
- 24 Iz tega prav tako izhaja, da v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, dejstvo, da je bilo z zadevno državo članico opravljeno posvetovanje na podlagi člena 4(4) Uredbe št. 1049/2001, ne izključuje poznejše uporabe člena 4(5) te uredbe. Ti določbi nista bili predvideni kot medsebojno izključujoči, temveč – kot je razvidno iz pripravljalnih dokumentov za navedeno uredbo (glej spremenjeni predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001, 240 E, str. 165, točka 2.4) – kot določba, ki se na splošno nanaša na tretje osebe (odstavek 4), in kot določba, ki se uporablja za specifične tretje osebe, ki so države članice, in ki povzema Izjavo št. 35, priloženo Amsterdamski pogodbi (odstavek 5) (glej v tem smislu sodbo z dne 3. maja 2018, Malta/Komisija, T-653/16, EU:T:2018:241, točki 98 in 99, ter sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Poiarasa Madura v zadevi Švedska/Komisija, C-64/05 P, EU:C:2007:433, točka 48).
- 25 Prav tako je za zagotovitev učinkovite uporabe člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001 zlasti s tem, da se zadevni državi članici omogoči, da izrazi predhodno soglasje za razkritje dokumenta, katerega avtorica je, tudi potrebno, da je obveščena o obstoju prošnje za dostop do tega dokumenta, kar je natanko namen posvetovanja, ki je določeno v členu 4(4) te uredbe.
- 26 Zato je v obravnavani zadevi mogoče šteti, da ugovori italijanskih organov glede razkritja njihovega dopisa z dne 17. oktobra 2019 po posvetovanju z njimi, ki so razvidni iz elektronskih sporočil, poslanih Komisiji 31. marca, 5. aprila in 6. maja 2022, odražajo njihovo zavrnitev, da se navedeni dopis razkrije brez njihovega predhodnega soglasja, in njihovo poznejše nesoglasje s tem razkritjem na podlagi člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001. Konkretnije, navedeni organi so 31. marca 2022 navedli, da do pridobitve zahtevanih podatkov ne morejo odobriti dostopa do tega dopisa. Zavrnitev dostopa so potrdili 5. aprila 2022, 6. maja 2022 pa so predložili pojasnila v zvezi s to zavrnitvijo. Iz tega izhaja, da so italijanski organi dejansko izrazili svojo voljo – v obravnavanem primeru pred sprejetjem izpodbijanega sklepa – o nasprotovanju razkritju, kar zadostuje glede na to, da v členu 4(5) Uredbe št. 1049/2001 ni določena posebna časovna zahteva, razen zahteva za „predhodno“ soglasje pred razkritjem.
- 27 Zato ni pomembno, da Komisija ni dokazala – kot to zatrjuje v izpodbijanem sklepu, vendar tega Italijanska republika v svoji intervencijski vlogi ni potrdila – da so italijanski organi svoje nasprotovanje izrazili, preden je bil poslan prvotni odgovor.

- 28 Iz tega sledi, da se je Komisija pravilno oprla na člen 4(5) Uredbe št. 1049/2001 in da v skladu z nadzorom razlogov za nerazkritje, ki jih je navedla država članica, na katero se ta določba nanaša (glej točko 40 spodaj), ni bila zavezana opraviti izčrpne presoje razlogov iz odločitve italijanskih organov o nasprotovanju.
- 29 Prvi tožbeni razlog je zato treba zavrniti, ne da bi bilo treba od Komisije zahtevati, da predloži svojo korespondenco z italijanskimi organi, ki je potekala, še preden je bil poslan prvotni odgovor.

Drugi tožbeni razlog, ki se v bistvu nanaša na kršitev člena 4(2), druga alineja, Uredbe št. 1049/2001 v povezavi z odstavkom 5 istega člena, kršitev obveznosti skrbnega pregleda in kršitev obveznosti obrazložitve

- 30 Tožeča stranka Komisiji očita, da je kršila svojo obveznost, ki naj bi obstajala tudi v primeru *prima facie* presoje nasprotovanja razkritju, da preveri in pojasni, kako bi dostop do zaprosenega dokumenta lahko konkretno in dejansko oslabil varovani interes, v tem primeru interes, ki temelji na varstvu sodnih postopkov na podlagi člena 4(2), druga alineja, Uredbe št. 1049/2001. V zvezi s tem se sklicuje na obveznost stroge razlage izjem od pravice do dostopa javnosti do dokumentov in na hipotetične izraze v izpodbijanem sklepu, na navedbo enega samega nekončanega nacionalnega sodnega postopka, ki poleg tega ni bil natančno opredeljen, in na neobstoj pojasnila v zvezi s kršitvijo enakosti orožij pred sodiščem v zvezi z njo, ki je v obravnavani zadevi prosilka za dostop. V stališčih o intervencijski vlogi poudarja, da razlog, ki se nanaša na posebno verjetnost predloga za sprejetje predhodne odločbe v zadevnih nacionalnih sodnih postopkih, ki so ga italijanski organi navedli v utemeljitev zavrnitve dostopa, ni zadosten. Poleg tega naj bi bili razlogi, navedeni v izpodbijanem sklepu, nezadostni, nejasni in brez vsakršne vsebine.
- 31 Tožeča stranka v repliki poudarja, pri čemer se sklicuje na sodno prakso, da je nujna dejanska povezava med zaprosenim dostopom in porušitvijo postopkovnega ravnovesja v okviru jasno določenega spora, medtem ko je bil v obravnavanem primeru edini postopek, v katerem je bila stranka, dokončno končan pred sprejetjem izpodbijanega sklepa. Opozarja tudi, da je – v nasprotju s trditvami Komisije v tem postopku – italijanske organe opozorila, da morajo pojasniti, kako bi razkritje zaprosenega dokumenta konkretno in dejansko oslabilo zadevni varovani interes, zlasti ker je po njeni presoji ta dokument mogoče razkriti. Dodaja, da Komisija nikakor ni izpolnila svoje dolžnosti, da preveri, ali je država članica ustrezno obrazložila svoje stališče, s tem, da bi se prepričala o obstoju takšne obrazložitve in bi jo navedla v izpodbijanem sklepu.
- 32 Opozoriti je treba, da je namen Uredbe št. 1049/2001, kot je navedeno v njeni uvodni izjavi 4 in členu 1, čim bolj uresničiti pravico do dostopa javnosti do dokumentov institucij (sodbi z dne 1. julija 2008, Švedska in Turco/Svet, C-39/05 P in C-52/05 P, EU:C:2008:374, točka 33, in z dne 25. septembra 2014, Spirlea/Komisija, T-669/11, EU:T:2014:814, točka 40). Na podlagi člena 2(3) te uredbe se ta pravica ne nanaša zgolj na dokumente institucij, ki jih te pripravijo, ampak tudi na dokumente, ki jih institucije prejmejo od tretjih strank, med katerimi so, kot je izrecno navedeno v členu 3(b) iste uredbe, države članice.
- 33 Vendar za to pravico do dostopa vseeno veljajo nekatere omejitve, ki temeljijo na razlogih javnega ali zasebnega interesa (sodbi z dne 1. februarja 2007, Sison/Svet, C-266/05 P, EU:C:2007:75, točka 62, in z dne 25. septembra 2014, Spirlea/Komisija, T-669/11, EU:T:2012:814, točka 41). Natančneje, člen 4(5) Uredbe št. 1049/2001 določa, da lahko država članica institucijo prosi, naj ne razkrije dokumenta, ki izvira iz nje, brez njenega predhodnega soglasja.

- 34 V obravnavani zadevi je – kot je razvidno iz preučitve prvega tožbenega razloga – Italijanska republika uporabila možnost, ki ji jo daje člen 4(5) Uredbe št. 1049/2001, in je Komisijo zaprosila, naj ne razkrije dopisa italijanskih organov z dne 17. oktobra 2019.
- 35 Izvrševanje pravice, ki jo člen 4(5) Uredbe št. 1049/2001 podeljuje zadevni državi članici, je omejeno z vsebinskimi izjemami, naštetimi v odstavkih od 1 do 3 tega člena, pri čemer je tej državi članici v zvezi s tem priznana zgolj pravica do sodelovanja pri odločanju institucije. Predhodno soglasje države članice, na katero se nanaša ta člen 4(5), zato ni podobno diskrecijski pravici do veta, ampak neki obliki mnenja, s katerim se potrjuje, da ne obstajajo razlogi za izjeme iz odstavkov od 1 do 3 tega člena. V okviru postopka odločanja, ki je bil tako uveden s členom 4(5), se torej zahteva, da zadevni institucija in država članica upoštevata vsebinske izjeme, ki so določene v odstavkih od 1 do 3 (glej sodbo z dne 21. junija 2012, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds/Komisija, C-135/11 P, EU:C:2012:376, točka 58 in navedena sodna praksa).
- 36 Ker je izvajanje pravil prava Unije tako zaupano skupaj instituciji in državi članici, ki je izkoristila možnost iz člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001, in ker je zato tako izvajanje odvisno od njenega dialoga, sta ti dolžni v skladu z obveznostjo lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) PEU delovati in sodelovati tako, da se bodo navedena pravila lahko učinkovito uporabljala (sodba z dne 18. decembra 2007, Švedska/Komisija, C-64/05 P, EU:C:2007:802, točka 85).
- 37 Vendar z vidika prosilca za dostop posredovanje zadevne države članice ne vpliva na to, da ima odločba, ki mu jo je institucija naknadno poslala v odgovor na prošnjo za dostop do dokumenta, ki ga poseduje ta institucija, naravo akta Unije (sodbi z dne 18. decembra 2007, Švedska/Komisija, C-64/05 P, EU:C:2007:802, točka 94, in z dne 21. junija 2012, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds/Komisija, C-135/11 P, EU:C:2012:376, točka 60).
- 38 Iz sodne prakse, ki je navedena v točkah od 32 do 37 zgoraj, izhaja, prvič, da je zadevna država članica, ki bi po dialogu z institucijo nasprotovala razkritju zadevnega dokumenta, zavezana ta ugovor obrazložiti glede na izjeme, ki so našete v členu 4, od (1) do (3), Uredbe št. 1049/2001. Institucija namreč ne more upoštevati nasprotovanja države članice razkritju dokumenta, ki izvira iz nje, če je to nasprotovanje brez vsakršne obrazložitve ali če se podana obrazložitev ne sklicuje na te izjeme. Kadar zadevna država članica kljub temu, da je institucija nanjo naslovila izrecen poziv v tem smislu, še vedno ne predloži take obrazložitve, mora navedena institucija, če sama meni, da se nobena od navedenih izjem ne uporablja, odobriti dostop do zaprosenega dokumenta (sodba z dne 18. decembra 2007, Švedska/Komisija, C-64/05 P, EU:C:2007:802, točki 87 in 88).
- 39 Poleg tega, kot izhaja med drugim iz členov 7 in 8 Uredbe št. 1049/2001, je sama institucija zavezana obrazložiti odločitev o zavrnitvi prošnje za dostop. Taka obveznost pomeni, da institucija v svoji odločbi povzame ne le nasprotovanje, ki ga zadevna država članica izrazi proti razkritju zaprosenega dokumenta, ampak tudi razloge, na katere se je ta država članica sklicevala, da bi dokazala, da se uporablja ena od izjem od pravice do dostopa, ki so določene v členu 4, od (1) do (3), te uredbe. Na podlagi takih navedb lahko prosilec razume vzrok in razloge za zavrnitev, pristojno sodišče pa po potrebi izvrši nadzor, ki mu je poverjen (sodba z dne 18. decembra 2007, Švedska/Komisija, C-64/05 P, EU:C:2007:802, točka 89).
- 40 Drugič, iz tega izhaja, da instituciji v zvezi z dokumentom, katerega razkritje je zavrnjeno, ni treba opraviti izčrpne presoje razlogov za nasprotovanje, na katere se sklicuje država članica na podlagi izjem, ki so določene v členu 4 Uredbe št. 1049/2001 (sodbi z dne 21. junija 2012, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds/Komisija, C-135/11 P, EU:C:2012:376, točka 65, in z dne

5. aprila 2017, Francija/Komisija, T-344/15, EU:T:2017:250, točka 45). Zato se obveznost konkretnega in posamičnega preizkusa, ki izhaja iz načela preglednosti, ne uporabi, kadar se prošnja za dostop nanaša na dokument, ki izvira iz države članice, v smislu člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001 (sodbi z dne 25. septembra 2014, Spirlea/Komisija, T-669/11, EU:T:2014:814, točka 81, in z dne 8. februarja 2018, POA/Komisija, T-74/16, neobjavljena, EU:T:2018:75, točka 61). Zahtevanje take izčrpne presoje bi namreč lahko pripeljalo do tega, da bi institucija, na katero je bila naslovljena prošnja, po tem, ko bi opravila presojo, lahko prosilcu za dostop neupravičeno posredovala zadevni dokument, ne glede na ustrezno obrazloženo nasprotovanje države članice, iz katere ta dokument izvira (sodba z dne 21. junija 2012, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds/Komisija, C-135/11 P, EU:C:2012:376, točka 64).

- 41 Nasprotno, institucija mora zaradi obveznosti skrbne preučitve preveriti, ali se ji podana pojasnila države članice, s katerimi ta utemeljuje svoje nasprotovanje razkritju svojih dokumentov, zdijo *prima facie* utemeljena. Institucija mora preveriti, ali lahko ob upoštevanju okoliščin primera in pravnih pravil, ki se uporabljajo, razlogi, ki jih je država članica navedla v utemeljitev svojega nasprotovanja, *prima facie* utemeljijo tako zavrnitev in ali zato ti razlogi navedeni instituciji omogočajo, da prevzame odgovornost, ki ji jo daje člen 8 Uredbe št. 1049/2001. S tem se instituciji želi preprečiti sprejetje odločbe, za katero meni, da je ni mogoče zagovarjati, čeprav je ona njena avtorica in je torej odgovorna za njeno zakonitost (glej sodbo z dne 6. februarja 2020, Compañía de Tranvías de la Coruña/Komisija, T-485/18, EU:T:2020:35, točka 70 in navedena sodna praksa).
- 42 Tožeča stranka s tem tožbenim razlogom izpodbija prav spoštovanje obveznosti obrazložitve (prvi očitek), spoštovanje obveznosti skrbne preučitve (drugi očitek) in rezultat te preučitve (tretji očitek).
- 43 Na prvem mestu, glede spoštovanja obveznosti obrazložitve v obravnavani zadevi je treba navesti, da je Komisija v točki 2.1 izpodbijanega sklepa navedla, da so se italijanski organi sklicevali na člen 4(2), druga alineja, Uredbe št. 1049/2001 in svojo zavrnitev razkritja utemeljili s posegom v integriteto še nekončanih sodnih postopkov v zvezi z vračilom DDV, za katere so posredovali reference, in s posegom v enakost orožij v primeru dostopa druge stranke v navedenih postopkih do njihovega dopisa z dne 17. oktobra 2019, ki je bil organom Unije posredovan zaupno v okviru postopka EU Pilot v zvezi z vračilom neupravičeno pobranega DDV od pristojbine TIAI. Omenila je tudi morebitne predloge za sprejetje predhodne odločbe pri Sodišču, ki so jih navedli italijanski organi, pri čemer se je oprla na dejstvo, da se za DDV, ki je predmet zadevnih nacionalnih postopkov, uporabljajo harmonizirana evropska pravila.
- 44 Na podlagi tega je mogoče sklepati, da se je Komisija prepričala o obstoju obrazložitve nasprotovanja italijanskih organov in da je navedla obrazložitev, navedeno v zvezi s tem, v izpodbijanem sklepu. S tem je tožeči stranki omogočila, da razume razloge za zavrnitev razkritja dopisa navedenih organov z dne 17. oktobra 2019.
- 45 Prvi očitek v zvezi s kršitvijo obveznosti obrazložitve je zato treba zavrniti.
- 46 Na drugem mestu, glede vprašanja, ali je Komisija spoštovala svojo obveznost skrbne preučitve zavrnitve razkritja s strani italijanskih organov, je treba ugotoviti, da je Komisija v točki 2.2 izpodbijanega sklepa, naslovljeni „*Prima facie* ocena Komisije“, potem ko je spomnila na veljavne določbe, zlasti na člen 4(2), druga alineja, Uredbe št. 1049/2001, in na ustrezno sodno prakso, opozorila, da so navedeni organi poudarili, da je njihov dopis z dne 17. oktobra 2019 vseboval njihovo stališče glede vprašanja vračila neupravičeno pobranega DDV od pristojbine TIAI, da je

to vprašanje sporno v zadevah, ki potekajo pred italijanskimi sodišči in katerih reference so bile posredovane, in da obstaja velika verjetnost, da bodo Sodišču predloženi predlogi za sprejetje predhodne odločbe. Komisija je nato menila, da bi razkritje navedenega dopisa te organe postavilo v bistveno slabši položaj v primerjavi z drugimi strankami, saj bi slednje vnaprej poznale stališče zadevnih organov ter bi lahko prilagodile in izboljšale svoje argumente, kar bi privedlo do sistematične prednosti v njihovo korist. Na podlagi tega je sklenila, da obstaja resnična, in ne hipotetična nevarnost ogrožitve in resnega posega v sodne postopke, ki potekajo v Italiji, na podlagi člena 4(2), druga alineja, Uredbe št. 1049/2001.

- 47 Taka analiza ustreza *prima facie* oceni, ki se zahteva s sodno prakso, navedeno v točkah 40 in 41 zgoraj.
- 48 Komisija namreč zgolj preverja, ali je zaradi podatkov, ki so jih predložili italijanski organi, verjetno, da je oslABLJENO varstvo sodnih postopkov v smislu člena 4(2), druga alineja, Uredbe št. 1049/2001. Tak nadzor verjetnosti že po naravi vključuje uporabo izrazov, ki niso jasno pritrilni, in zato Komisiji tega ni mogoče očitati.
- 49 Komisiji pa se, nasprotno, ni treba prepričati, ali je bilo varstvo sodnih postopkov v Italiji konkretno in dejansko oslABLJENO. V zvezi s tem je – v nasprotju s trditvami tožeče stranke – Komisija s tem, da je italijanske organe opozorila, da morajo pojasniti, kako bi razkritje zaprosenega dokumenta konkretno in dejansko oslABLJENO zadevni varovani interes, te organe zgolj opozorila na njihovo obveznost, da opravijo tak nadzor, ni pa menila, da je sama zavezana opraviti ta nadzor.
- 50 Nazadnje, dejstvo, da je Komisija italijanske organe po potrdilni prošnji obvestila, da je po njenem mnenju njihov dopis z dne 17. oktobra 2019 mogoče razkriti, potrjuje tudi, da je bila v obravnavanem primeru opravljena skrbna preučitev, ker je bila tej navedbi priložena prošnja za dodatna pojasnila z opozorilom na merila iz sodne prakse, ki omogočajo varstvo zadevnega interesa v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 41 zgoraj, ter dialog, ki ga je treba na podlagi obveznosti lojalnega sodelovanja vzpostaviti med Komisijo in zadevno državo članico (glej točko 36 zgoraj).
- 51 Iz tega izhaja, da je treba zavrniti tudi drugi očitek o tem, da Komisija ni spoštovala obveznosti skrbne preučitve nasprotovanja italijanskih organov.
- 52 Na tretjem mestu, glede utemeljenosti zavrnitve razkritja dopisa italijanskih organov z dne 17. oktobra 2019 v smislu varstva sodnih postopkov na podlagi člena 4(2), druga alineja, Uredbe št. 1049/2001 je treba najprej spomniti, da kadar se država članica sklicuje na člen 4(5) navedene uredbe in poda razloge za zavrnitev, ki so naštetih v odstavkih od 1 do 3 tega člena, je sodišče Unije pristojno, da na zahtevo osebe, ki ji je zaprosena institucija zavrnila dostop, in zaradi njenega sodnega varstva preveri, ali je lahko ta zavrnitev veljavno temeljila na teh izjemah in ali ta zavrnitev izhaja iz presoje teh izjem s strani same institucije ali zadevne države članice (sodbi z dne 21. junija 2012, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds/Komisija, C-135/11 P, EUC:2012:376, točka 72, in z dne 24. maja 2011, Batchelor/Komisija, T-250/08, EU:T:2011:236, točka 67). Kadar je dostop zavrnjen na podlagi člena 4(5) zadevne uredbe, sodišče Unije opravi torej popoln nadzor odločbe Komisije o zavrnitvi, ki temelji na vsebinski presoji, ki jo je zadevna država članica opravila glede uporabe izjem iz člena 4, od (1) do (3), te uredbe, tudi če je Komisija zavrnila dostop do dokumenta, ki izvira iz države članice, potem ko je na podlagi *prima facie* nadzora ugotovila, da po njenem mnenju razlogi za nasprotovanje, ki jih je navedla ta država

članica, niso bili uveljavljani očitno neprimerno (glej v tem smislu sodbo z dne 21. junija 2012, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds/Komisija, C-135/11 P, EU:C:2012:376, točke od 70 do 72).

- 53 Opozoriti je tudi treba, da na podlagi člena 4(2), druga alineja, Uredbe št. 1049/2001 institucije zavrnejo dostop do dokumenta, kadar bi njegovo razkritje oslabilo varstvo sodnih postopkov, razen če za razkritje zadevnega dokumenta ne prevlada javni interes.
- 54 Varstvo sodnih postopkov predvsem zahteva, da se zagotovijo tako spoštovanje načela enakosti orožij kot učinkovito izvajanje sodne oblasti in integriteta sodnega postopka (sodba z dne 6. februarja 2020, Compañía de Tranvías de la Coruña/Komisija, T-485/18, EU:T:2020:35, točka 38).
- 55 Po eni strani je treba glede spoštovanja načela enakosti orožij ugotoviti, da če bi bila vsebina dokumentov, ki pomeni stališče institucije ali države članice v sporu, predmet javne razprave, bi obstajala nevarnost, da bi kritike teh dokumentov nedopustno vplivale na stališče, ki ga institucija ali država članica zagovarja pred zadevnimi sodišči. Poleg tega bi lahko dostop druge stranke do dokumentov v zvezi s stališčem institucije ali države članice v sodnem postopku, ki je v teku, porušil nujno uravnoteženost med strankami v sporu, ki je osnova načela enakosti orožij, ker naj bi le za institucijo ali državo članico, na kateri je bila naslovljena prošnja za dostop do dokumentov, in ne za vse stranke v postopku, veljala obveznost razkritja dokumentov. Spoštovanje načela enakosti orožij pa je nujno, ker izhaja iz samega pojma „pošteno sojenje“ (glej v tem smislu sodbi z dne 21. septembra 2010, Švedska in drugi/API in Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P in C-532/07 P, EU:C:2010:541, točki 86 in 87 ter navedena sodna praksa, in z dne 28. junija 2012, Komisija/Éditions Odile Jacob, C-404/10 P, EU:C:2012:393, točka 132).
- 56 Po drugi strani je treba glede učinkovitega izvajanja sodne oblasti in integritete sodnega postopka spomniti, da je izključitev sodne dejavnosti s področja uporabe pravice do dostopa do dokumentov utemeljena glede na nujnost, da se med celotnim sodnim postopkom zagotovi nemotenost razprav med strankami in posvetovanj zadevnega sodišča o zadevi, ki poteka pred njim, brez zunanjih pritiskov na sodno dejavnost. Vendar bi se z razkritjem dokumentov, ki vsebujejo stališče, ki ga zagovarja institucija ali država članica v nekončanem sodnem postopku, lahko omogočilo izvajanje – čeprav zgolj v zaznavi javnosti – zunanjih pritiskov na sodno dejavnost in poseganje v nemotenost razprav (glej v tem smislu sodbo z dne 21. septembra 2010, Švedska in drugi/API in Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P in C-532/07 P, EU:C:2010:541, točki 92 in 93).
- 57 Zato na podlagi člena 4(2), druga alineja, Uredbe št. 1049/2001 javni interes nasprotuje razkritju vsebine dokumentov, ki so pripravljene zgolj za posamezni sodni postopek. Med te dokumente spadajo vloge ali akti, ki se vložijo med sodnim postopkom, interni dokumenti v zvezi s pripravo zadeve, o kateri se odloča, ter korespondenca o zadevi med zadevnim generalnim direktoratom in pravno službo ali odvetniško pisarno (glej v tem smislu sodbo z dne 6. februarja 2020, Compañía de Tranvías de la Coruña/Komisija, T-485/18, EU:T:2020:35, točka 41 in navedena sodna praksa).
- 58 Člen 4(2), druga alineja, Uredbe št. 1049/2001 nasprotuje tudi razkritju dokumentov, ki niso bili pripravljene zgolj za potrebe posameznega spora, ampak razkritje katerih lahko v okviru posameznega spora ogrozi načelo enakosti orožij. Vendar mora med zaprosenimi dokumenti, da bi se ta izjema lahko uporabila, v času sprejetja odločbe, s katero je zavrnen dostop do teh dokumentov, obstajati ustrezna povezava z nekončanim sodnim postopkom. V tem primeru, čeprav navedeni dokumenti niso bili pripravljene v okviru posameznega sodnega postopka, bi

lahko bila integriteta zadevnega sodnega postopka in načelo enakosti orožij med strankami resno ogrožena, če bi stranke imele privilegiran dostop do internih informacij druge stranke, ki so tesno povezane s pravnimi vidiki nekončanega oziroma morebitnega, vendar skorajšnjega spora (glej v tem smislu sodbo z dne 6. februarja 2020, *Compañía de Tranvías de la Coruña/Komisija*, T-485/18, EU:T:2020:35, točka 42 in navedena sodna praksa).

- 59 V obravnavani zadevi ni sporno, da dopis italijanskih organov z dne 17. oktobra 2019 ni bil pripravljen zgolj za potrebe posameznega spora. Gre za odgovor navedenih organov na zahtevo Komisije za posredovanje informacij v okviru postopka EU Pilot, ki je bil proti njim uveden na podlagi pritožb glede načina vračila neupravičeno pobranega DDV od pristojbine TIAI. Opozoriti je treba, da je cilj postopkov EU Pilot preveriti, ali se pravo Unije v državah članicah spoštuje in pravilno uporablja (glej točko 3 zgoraj). Komisija običajno v ta namen pošlje zahteve za posredovanje podatkov in informacij tako zadevnim državam članicam kot tudi zadevnim državljanom in podjetjem (sodba z dne 25. septembra 2014, *Spirlea/Komisija*, T-669/11, EU:T:2014:814, točka 64). Gre torej za postopek upravne narave, ki lahko pripelje do uvedbe postopka zaradi neizpolnitve obveznosti, vključno s tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti pred Sodiščem, kar pa se v obravnavanem primeru ni zgodilo, ker se je Komisija odločila, da takega postopka ne bo uvedla (glej točko 5 zgoraj).
- 60 Italijanski organi so vseeno pred Komisijo navedli, da bi razkritje dopisa italijanskih organov z dne 17. oktobra 2019 lahko ogrozilo položaj pristojnih organov kot strank v vrsti tožb, ki potekajo pred italijanskimi sodišči, in sicer s poslanjem zbirne preglednice vseh zadevnih sodnih postopkov (v nadaljevanju: preglednica), ki jo je Komisija priložila odgovoru na tožbo.
- 61 Najprej, treba je opozoriti, da je v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, iz preglednice razvidno, da poteka več postopkov, in ne le en sam. Ob upoštevanju preglednice in večkratne omembe več nacionalnih postopkov v izpodbijanem sklepu (točka 2.1, četrta, osmi in deveti odstavek, od katerih se eden sklicuje na preglednico, in točka 2.2, dvanajsti in štirinajsti odstavek) je mogoče sklicevanje na en sam postopek v zadnjih dveh odstavkih točke 2.2 izpodbijanega sklepa šteti za pisno napako. Dodati je mogoče, da lahko izjema v zvezi z varstvom sodnih postopkov vsekakor utemelji zavrnitev razkritja, tudi če gre samo za en sam sodni postopek (glej v tem smislu sodbo z dne 15. septembra 2016, *Philip Morris/Komisija*, T-796/14, EU:T:2016:483, točka 98).
- 62 Poleg tega, ker se tožeča stranka sklicuje na dejstvo, da je bila sama stranka le v enem od postopkov, ki so bili navedeni v preglednici in ki je bil tudi končan ob sprejetju odločbe o prošnji za dostop, je mogoče navesti, da bi ji razkritje dopisa italijanskih organov z dne 17. oktobra 2019 lahko zagotovilo zelo široko publiciteto, kar bi strankam v drugih nekončanih postopkih omogočilo, da bi se v okviru navedenih postopkov nanj sklicevale proti italijanskim organom (glej v tem smislu sodbo z dne 6. februarja 2020, *Compañía de Tranvías de la Coruña/Komisija*, T-485/18, EU:T:2020:35, točka 56).
- 63 Dalje, treba je ugotoviti, ali je dopis italijanskih organov z dne 17. oktobra 2019 relevantno povezan z nacionalnimi sodnimi postopki, ki so navedeni v preglednici, razen s tistim, v katerem je tožeča stranka bila stranka in ki je bil končan ob sprejetju odločbe o prošnji za dostop.
- 64 Kot je razvidno iz preglednice, je med dvanajstimi omenjenimi postopki, razen postopka tožeče stranke, devet postopkov potekalo v trenutku sprejetja odločbe o prošnji za dostop, kot se to zahteva s sodno prakso v zvezi s členom 4(2), druga alineja, Uredbe št. 1049/2001 (glej sodbo z dne 6. februarja 2020, *Compañía de Tranvías de la Coruña/Komisija*, T-485/18, EU:T:2020:35, točka 42 in navedena sodna praksa), pri čemer so se ti postopki nanašali na tožbe, ki jih je vložila

italijanska davčna uprava – oziroma so bile vložene proti njej – v zvezi z vračilom DDV od pristojbine TIAI na podlagi člena 30b(2) decreto n. 633 del Presidente della Repubblica – Istituzione e disciplina dell'imposta sul valore aggiunto (uredba št. 633 predsednika republike o uvedbi in ureditvi DDV) z dne 26. oktobra 1972 (redni dodatek h GURI št. 292 z dne 11. novembra 1972).

- 65 Zato obstaja očitna povezava med temi postopki, ki se nanašajo na spore med italijansko davčno upravo in davčnimi zavezanci glede vračila DDV od pristojbine TIAI, in dopisom italijanskih organov z dne 17. oktobra 2019, ki je bil predložen na podlagi pripravljalnega ukrepa in ki – kot je razvidno iz njegovega besedila – pomeni stališče italijanskih ministrstev glede načina tega vračila. Navedeni dopis namreč razkriva stališče italijanskih organov glede spornega vprašanja, postavljenega v nekončanih postopkih pred italijanskimi sodišči, s čimer se vzpostavlja relevantna in tesna povezava s pravnimi vidiki sporov, ki potekajo, ki se zahteva v skladu s sodno prakso (glej v tem smislu sodbo z dne 26. julija 2023, Troy Chemical Company/Komisija, T-662/21, neobjavljena, EU:T:2023:442, točka 57 in navedena sodna praksa).
- 66 Vendar bi bila na eni strani enakost orožij med strankama lahko resno ogrožena, če bi stranke imele privilegirani dostop do informacij druge stranke, ki so nedvomno tesno povezane s pravnimi vidiki nekončanih sporov in ki so bile Komisiji posredovane zaupno v okviru postopka EU Pilot (glej v tem smislu sodbo z dne 28. septembra 2022, Leino-Sandberg/Parlament, T-421/17 RENV, neobjavljena, EU:T:2022:592, točka 41 in navedena sodna praksa). Poleg tega bi razkritje dopisa italijanskih organov z dne 17. oktobra 2019 italijanske organe dejansko zavezovalo, da se branijo pred trditvami nasprotnih strank glede ugotovitev iz navedenega dopisa, na katere se, odvisno od primera, niso sklicevali v svojo obrambo pred italijanskimi sodišči, in bi bila s tem oškodovana učinkovitost njihove obrambe, medtem ko za druge stranke v zadevnih postopkih taka zaveza ne bi veljala (glej v tem smislu sodbo z dne 28. septembra 2022, Leino-Sandberg/Parlament, T-421/17 RENV, neobjavljena, EU:T:2022:592, točka 51 in navedena sodna praksa). Kot namreč poudarja Italijanska republika, ob upoštevanju različne narave, na eni strani, postopka EU Pilot, s katerim se želi odpraviti morebitna kršitev prava Unije, in na drugi strani, zadevnih nedokončanih sodnih postopkov med italijansko davčno upravo in davčnimi zavezanci elementi, ki so jih italijanski organi navedli Komisiji in nacionalnim sodiščem, niso nujno isti.
- 67 Na drugi strani bi razkritje dopisa italijanskih organov z dne 17. oktobra 2019, v katerem je predstavljeno stališče teh organov glede vprašanja, ki je bistvoveč nerešenih sporov, omogočilo, da se – čeprav le v zaznavi javnosti – izvajajo zunanji pritiski na sodno dejavnost in da se ogrozi nemotenost razprav (glej v tem smislu sodbo z dne 21. septembra 2010, Švedska in drugi/API in Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P in C-532/07 P, EU:C:2010:541, točki 92 in 93). Izključitev sodne dejavnosti s področja uporabe pravice do dostopa do dokumentov pa je utemeljena glede na nujnost, da se med celotnim sodnim postopkom zagotovi nemotenost razprav med strankami in posvetovanj zadevnega sodišča o zadevi, ki poteka pred njim, brez zunanjih pritiskov na sodno dejavnost (glej sodbo z dne 6. februarja 2020, Compañía de Tranvías de la Coruña/Komisija, T-485/18, EU:T:2020:35, točka 40 in navedena sodna praksa).
- 68 Teh ugotovitev ne omaja argument tožeče stranke, da preprosta trditev o posebej verjetni naravi predloga zadevnih italijanskih sodišč za sprejetje predhodne odločbe ne zadostuje za utemeljitev zavrnitve razkritja dopisa italijanskih organov z dne 17. oktobra 2019.

- 69 Res je bilo razsojeno, da morajo biti, da bi se ta izjema lahko uporabila za dokumente, ki niso bili pripravljene v okviru določenega sodnega postopka, zaproseni dokumenti ob sprejetju odločbe, s katero je zavržen dostop do njih, upoštevno povezani bodisi z nekončanim sodnim postopkom pred sodiščem Unije, v zvezi s katerim se zadevna institucija sklicuje na to izjemo, bodisi z nekončanim postopkom pred nacionalnim sodiščem, pod pogojem, da se v njih zastavlja vprašanje razlage ali veljavnosti akta prava Unije, tako da je glede na okoliščine zadeve zelo verjeten postopek s predlogom za sprejetje predhodne odločbe (sodbi z dne 15. septembra 2016, Philip Morris/Komisija, T-796/14, EU:T:2016:483, točki 88 in 89, ter z dne 7. februarja 2018, Access Info Europe/Komisija, T-852/16, EU:T:2018:71, točka 67).
- 70 Vendar so bile sodbe, omenjene v točki 69 zgoraj, izdane v zadevah, v katerih so bili obravnavani dokumenti, ki so jih pripravile države članice same, in ne – kot v obravnavanem primeru – v zvezi z dokumenti, ki izvirajo iz držav članic in so bili posredovani instituciji. Glede dokumenta, ki ga pripravi institucija, je namreč enakost orožij in zmožnost obrambe zadevne institucije mogoče ogroziti le v okviru postopkov, v katerih ta sodeluje, torej v okviru postopkov, ki načeloma potekajo pred sodiščem Unije.
- 71 Nasprotno pa se v primeru dokumenta, ki izvira iz države članice in je povezan s postopki, ki potekajo pred nacionalnimi sodišči in v katerih je ta država stranka – kot obravnavani primer – upošteva prav enakost orožij, ki se jamči v teh nacionalnih postopkih. Iz tega izhaja, da v obravnavanem primeru ni pomembno vprašanje, ali je bilo posebej verjetno, da bodo italijanska sodišča, pred katerimi potekajo zadevni nacionalni postopki, vložila predlog za sprejetje predhodne odločbe (glej v tem smislu sklep z dne 27. marca 2014, Ecologistas en Acción/Komisija, T-603/11, neobjavljen, EU:T:2014:182, točke od 56 do 65).
- 72 Zato je treba tretji očitek o tem, da razkritje dopisa italijanskih organov z dne 17. oktobra 2019 ni oslabilo varstva sodnih postopkov, zavriniti.
- 73 Iz vsega navedenega izhaja, da je treba drugi tožbeni razlog in tožbo v celoti zavriniti, ne da bi bilo treba odrediti druge pripravljalne ukrepe.

Stroški

- 74 V skladu s členom 134(1) Poslovnika Splošnega sodišča se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker tožeča stranka v postopku ni uspela, se ji v skladu s predlogom Komisije naloži plačilo stroškov postopka.
- 75 V skladu s členom 138(1) Poslovnika države članice, ki so intervenirale v postopku, nosijo svoje stroške. Italijanska republika zato nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Družbi Veneziana Energia Risorse Idriche Territorio Ambiente Servizi SpA (Veritas) se naloži, da nosi svoje stroške in stroške Evropske komisije.

3. Italijanska republika nosi svoje stroške.

da Silva Passos

Gervasoni

Póltorak

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 24. januarja 2024.

Podpisi